

Nr 246.

Av herr **Holmbäck**, om inrättande av en professur i musikvetenskap vid universitetet i Uppsala.

Vid Uppsala universitet har musikvetenskaplig undervisning och examination meddelats sedan vårterminen 1928 av fil. dr Carl-Allan Moberg, som den 17 december 1927 utnämnts till docent i musikhistoria med musikteori vid universitetet. Bortsett från åren 1933—40, då han uppbar docentstipendium, har han härför avlönats med universitetets fondmedel.

1938, då docent Moberg tjänstgjort som docent under 10 år, hemställde humanistiska sektionen i Uppsala om, att universitetet måtte i sina petita till 1939 års riksdag göra framställning om ett anslag på 8 200 kronor till inrättande av en biträdande lärarbefattning i musikhistoria med musikteori från den 1 juli 1939. På konsistoriets förslag upptog universitetskanslern denna framställning bland sina petita, men ärendet föranledde ej någon regeringens åtgärd.

Sektion och konsistorium upprepade sin framställning även 1939 och 1940, vid senare tillfället med framhållande av, att tiden för docent Mobergs innehav av docentstipendium den 31 mars 1940 utgått och att »ett stort antal studerande för närvarande bedreve studier i ämnet». Av samma orsak uppvaktades ecklesiastikministern den 29 mars 1940 av en delegation av studenter från Uppsala universitet å egna och 34 andra musikstuderandes vägnar. »Vi ha alla» — heter det i en skrivelse som de avlämnade — »byggt våra planer för framtiden på den förutsättningen, att vi skulle kunna fullfölja våra påbörjade musikvetenskapliga studier, ja en del av oss ha till och med gjort ämnet musikhistoria med musikteori till huvudämne för att däri nå de högsta akademiska grader. Detta ha vi vågat göra endast i den tron, att vi alltid kunde påräkna stödet och hjälpen från en akademisk lärares sida. Det musikvetenskapliga arbetet är nämligen, på grund av ämnets egenart och svåråtkomliga natur, i oundgängligt behov av akademisk undervisning, och examination finnes för ögonblicket icke annorstädes i riket än vid Uppsala universitet.»

Sedan skrivelsen remitterats till universitetsmyndigheterna, uttalade filosofiska fakulteten den 5 april 1940 bland annat: »Musikhistoria med musikteori är en humanistisk forskningsgren av stor och alltjämt växande betydelse. . . . Enligt fakultetens mening är det nödvändigt, att möjlighet beredes doc. Moberg att fortsätta sin verksamhet som lärare och forskare.

Fakulteten får sålunda kraftigt betona vikten av att åtgärder vidtagas för upprätthållandet av undervisning och examination i musikhistoria med musikteori, och hemställer att konsistoriet till kanslern för rikets universitet ingår med framställning, att kanslern måtte hos Kungl. Maj:t söka utverka, att — intill dess den ordinarie lärarbefattningen i ämnet, varav otvivelaktigt ett mycket stort behov föreligger, kan komma till stånd — ett årligt anslag . . . ställes till universitetets förfogande . . .»

Till denna fakultetens och större akademiska konsistoriets framställning ansåg sig likväl universitetskanslern böra ställa sig avvisande under hänvisning till det genom krigsutbrottet i grund förändrade statsfinansiella läget. »Jag anser det emellertid synnerligen önskvärt» — heter det i hans skrivelse — »att examination och viss undervisning i musikhistoria kan genom ett provisoriskt arrangemang alltjämt upprätthållas vid universitetet . . .»

Kungl. Maj:t anmodade med anledning härav det större akademiska konsistoriet i Uppsala att överväga möjligheten att med universitetets egna medel bestrida de kostnader som ett dylikt provisorium medförde. Under de närmast följande åren uppbar Moberg ur universitetets reservfond arvode för sin undervisning och examination, 3 600—4 000 kronor per år. Hans undervisning understeg icke en ordinarie professors, och den ökade tillströmningen av studerande medförde en betydande examination.

Hösten 1942 föreslog universitetskanslern (i huvudsaklig överensstämmelse med hemställan från större akademiska konsistoriet) inrättandet av en befattning såsom biträdande lärare i musikhistoria med musikteori med ett arvode av 8 000 kronor, men departementschefen avstyrkte av statsfinansiella skäl. I motion (I: 158, II: 240) till 1943 års riksdag föreslogs därefter anvisandet av ett belopp på 8 000 kronor till en lärarbefattning i musikhistoria med musikteori vid Uppsala universitet. Statsutskottet, som avstyrkte bifall, uttalade, att det liksom departementschefen »hyser . . . den förhoppningen, att vederbörande universitetsmyndigheter såsom hittills skola se sig i stånd att även i fortsättningen anslå fondmedel till ifrågakommande ändamål».

Vid frågans behandling i riksdagen, där denna del av motionen avlogs, medan den i andra delar bifölls, uttalade ledamoten i statsutskottet, I. Pauli, — på tal om en personlig assistentbefattning åt dr S. Lundell — angående tjänsten i musikhistoria med musikteori följande: »Och om nu riksdagen beviljar detta anslag (till Lundell), bli ju 4 000 kronor frigjorda i reservfonden för andra syften. Jag vill i detta sammanhang erinra om ännu en förtjänt forskare i Uppsala, nämligen förutvarande docenten i musikhistoria, som nu för ett ytterst ringa arvode fortsätter en verksamhet, som är ensam i sitt slag i riket. Han har en oerhört stor lärjungeskara. Han utför praktiskt taget professors gärning, och han får liksom Lundell en fullkomligt otillfredsställande lön för detta. Vi ha inte vågat oss på att i reservationen ta

med även hans fall, men jag vill dock beröra det för att tillkännage, att vi ingalunda ha saknat förståelse för detsamma».

Sedan anslaget till dr Lundells personliga assistentbefattning av riksdagen beviljats, frigjordes ett anslag ur reservfonden av 4 000 kronor, som tidigare årligen tilldelats denne, och lades till de anslag därur, vilka på senare tid utgått till undervisning och examination i musikhistoria med musikteori. Docent Moberg har alltså under läsåret 1943—44 uppburit 8 000 kronor ur reservfonden för sin verksamhet och även innevarande läsår har samma anslag beviljats för ändamålet. Hans undervisning motsvarar fortfarande en professors, och examinationen är likaledes betydande.

I skrivelse den 31 mars 1944 har humanistiska sektionen i Uppsala yttrat:

»Kravet på en representant för musikvetenskaplig forskning och undervisning har i de flesta kulturländer sedan länge erkänts som legitimt och tillgodosetts åtminstone vid något av vederbörande länders universitet. England har att se tillbaka på anor från medeltidens universitetsordning, då musiken ingick bland quadrivium-ämnena; i de engelsktalande länderna (Brittiska imperiet och Amerikas förenta stater) bedrivs nämligen musiken såväl vetenskapligt som konservatoriemässigt med akademiska grader och titlar vid praktiskt taget alla universitet. I England bedrivs sådan akademisk undervisning vid universiteten (colleges) i Birmingham, Cambridge, Durham, Edinburg, Glasgow, Manchester, Oxford och Sheffield. I alla dessa utfärdas efter examination och inlämnade, bedömda kompositioner eller teser akademiska värdigheter, Mus. D., D. Mus., Mus. Doc. Vad angår olika delar av imperiet kan nämnas, att t. ex. universitetet i Melbourne (Australien) äger en professur i »music», som uppenbarligen avser vetenskapliga studier. — Vad Amerika beträffar anger American universities and colleges, 1936 Edition, följande: 'Approximately 70 universities, colleges and conservatories give courses in music toward a bachelor of arts or a bachelor of music degree, and at least ten universities confer master of music degree'. (s. 42 a.).

Vad angår förhållandena i övriga länder ger följande sammanställning närmare besked (uppgifterna sammanställda ur Index generalis, Paris 1938):

Vid 3 universitet i Belgien	undervisade sammanlagt 4 i musikvetenskap
Danmark	» » 1 »
Estland	» » 1 »
» 2 » Finland	» » 2 »
» 4 » Frankrike	» » 6 (7) »
» 3 » Italien	» » 3 »
Japan	» » 1 »
» 2 » Jugoslavien	» » 3 »
» 2 » Nederländerna	» » 2 »
» 4 » Polen	» » 6 »
Rumänien	» » 1 »
» 7 » Schweiz	» » 12 »

Vid 3 universitet i Tjeckoslovakien undervisade sammanlagt	10	i musikvetenskap
» 1 » Turkiet	»	» 11 »
» 26 » Tyskland ¹	»	» 49 »
	»	» 2 »
» 3 » Österrike	»	» 12 »

Vid 73 universitetsfakulteter undervisade enligt ovanstående tabell 114 företrädare för musikvetenskaplig forskning, av dem 32 ordinarie och 26 extra ordinarie professorer, 34 docenter, några med uppdrag att undervisa, 16 lektorer och 6 andra lärare, vilkas anställningskaraktär är oviss. — Spanien har enligt Index generalis ingen angiven företrädare för musikforskning, men inte desto mindre arbetar där en av den moderna musikvetenskapens bästa forskare, Higiní Anglès, och utger från Departament de Música de la Biblioteca de Catalunya en rad betydande bidrag, Publicacions del Departament de música (10 bd. 1935) och från Montserrat utges en utomordentlig serie av äldre spansk musik från 14—1600-talen.

Behovet av musikvetenskaplig forskning och undervisning i Sverige har också vitsordats av svenska myndigheter: 'det förefinnes . . . i vårt land behov även av en vetenskapligt lagd undervisning i musikhistoria och teori' (stat. off. utr. 1937: 36, s. 164), vilket understrukits av Uppsala universitets större akademiska konsistorium, 'såväl med hänsyn till det ständigt stigande antalet studerande inom ämnet som också med tanke på den höjning i Sveriges musikaliska kulturnivå som skett under senare årtionden, vilket allt gör en högsta påbyggnad av den musikaliska studieorganisationen inom universitetsundervisningens ram till en lika naturlig som oundgänglig sak'. (7/4 1938.)

Vad som anförts om det stigande antalet elever i Uppsala må bestyrkas av följande ofullständiga statistik, som i huvudsak gäller förhållandena efter 1935:

Omkring 25 studerande ha avlagt tentamina för andra ändamål än akademiska, eller förbereda för närvarande avläggandet av tentamina för fil. kand.-examen;

omkring 40 studerande därutöver ha avlagt tentamina för fil. kand.-examen;

omkring 10 studerande därutöver ha avlagt prov för fil. lic.-examen och 1 studerande har därutöver disputerat för fil. dr.-grad.

Under det att de första åren endast 3 à 5 studerande deltog i den propeudeutiska undervisningen i musikhistoria, har antalet under innevarande läsår (1943/44) ökat till 15 i Uppsala, vartill komma ytterligare några, som studera enskilt för docent Walin (i Stockholm).

¹ En sammanställning av uppgifter från Tyskland 1932/33 ger vid handen, att detta år sammanlagt omkring 125 personer föreläste musikvetenskap vid 45 olika institutioner. Sedan dess har en kraftig beskärning vidtagits och en del av landets bästa forskare har flytt till utlandet, bland annat till Amerika, där en del äro universitetsprofessorer.

Behovet av musikvetenskaplig undervisning kan inte bestyrkas mera slående än med dessa siffror, framför allt om man därvid har i minne dels den ofullständiga och av ämnesföreträdaren vitsordade bristen på ordentliga arbetsförhållanden, som särskilt för högre betygsgrader gör sig svårt gällande och hämmar utvecklingen, dels de kristidsförhållanden som nu rått i flera år, vilket föranlett åtskilliga elever med stora förutsättningar och stark håg för ämnet att avstå därifrån, dels bristen på av staten reglerade och stödda arbetsförhållanden inom ämnesområdet, som gjort att ett stort antal elever nöjt sig med lägre examina för att ta vara på erbjudna befattningar. Framför allt har radioverksamheten visat sig starkt tilldragande. De flesta studerande i ämnet musikhistoria med musikteori ha ägnat sig åt:

- 1) fria verksamhetsgrenar (radio, tidningar etc.),
- 2) musikläraryrkesbefattningar,
- 3) teologiska studier,
- 4) folkhögskolor.

I samtliga dessa fall har alltså musikvetenskapliga studier varit själva grunden för levnadsbana och utgjort den väsentliga rekommendationen, då det gällt platser.

Behovet av musikvetenskaplig undervisning och forskning i vårt land har kraftigt skärpts under senare år på grund av den väldiga betydelse i vårt samhälle som musiken har som konst- och kulturfaktor. Man kan peka på Sveriges orkesterföreningars riksförbund (SOR) med sina nära 100 statsunderstödda orkestrar över hela landet vid sidan av de stora orkesterföreningarna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg och Gävle. Man kan vidare peka på musikcirkelrörelsen inom de samverkande bildningsförbunden (ABF, IOGT, NTO m. fl.) med uppåt ett tusental musikcirklar, vilkas arbetsmetoder till stor del gå tillbaka på initiativ och riktlinjer från kretsar, vilka stå den musikhistoriska undervisningen vid Uppsala universitet nära. Man kan ytterligare erinra om kyrkomusikens renässans under senare årtionden i Sverige. Sveriges kyrkosångsförbund, Sveriges körförbund m. fl. liknande organisationer omfatta många tusen medlemmar, vilkas intresse för musikalisk, enkannerligen kyrkomusikalisk forskning och praxis oerhört tilltagit under senare tid. Alla dessa organisationers storlek och sociala betydelse äro tillräckliga för att man måste anse det oundgängligt, att i landet upprättas åtminstone en lärostol i musikvetenskap, som förmår ge direktiv och handledning åt yngre generationer, vilka i sin tur skola mer eller mindre direkt leda dessa musikskaror åt rätt håll. För ett sådant arbete är icke musikhögskolan i Stockholm tillräckligt utbyggd. Det fordras en överbyggnad.

Olika spörsmål rörande musikaliska eller musikvetenskapliga förhållanden påkalla ej sällan myndigheternas hörande, varvid det är av vikt att någon instans finnes, som kan ge handledning i ärenden beträffande mera invecklade ting. Man kan erinra om organisering av folklivsundersökningar

eller dylikt, varvid även musikvetenskapliga synpunkter böra få göra sig tillbörligt gällande. Som ett allmänt omdöme kan sägas, att även statens ekonomiska intressen hade kunnat bättre tillvaratagas, därest tidigare sådan sakkunnig instans funnits. — För ett universitet är en ordinarie lärostol i musikforskning inte någon lyx. Utomlands finnas särskilda kyrkomusikaliska forskningsinstitut, där studiet av den kristna kyrkans historia och liturgiska byggnad går hand i hand med studiet av äldre musik. Man behöver blott erinra om det ovedersägliga faktum, att hälften av den katolska kyrkans liturgi är musik. Och varje forskning, som eftersträvar att komma till rätta med äldre stadier i språket, framför allt ifråga om äldre kulturspråk och primitiva dialekter, är oundgängligen beroende av vad musikforskningen kan bidra med. Ingen litteraturhistorisk forskning kan bortse från musiken, vare sig det är fråga om körkonsten på 12- och 1300-talen eller den solistiska. Den romantiska litteraturforskningen måste ha hjälp av musikvetenskapen då det gäller *trouvère*- och *troubadour*diktningen där *versschemata* bestämmas av musikaliska förhållanden och inte av additioner av stavelser. För tysk minnesång gäller motsvarande. Ett studium av metriken utan någon hänsyn till det förhållande som innerst reglerar alltsammans, musiken, är ett försök att lösa ett problem genom att tala om verkningar i stället för orsaker. — En viktig del av den europeiska litteraturen utgör opera- och kantattexterna. De kunna ej studeras utan någon hänsyn till musiken lika litet som dramat. En stor del av 16- och 1700-talens litteratur, inte minst i de nordiska länderna, vilar på den s. k. paroditekniken, d. v. s. diktning efter melodiska mönster.

Av det anförda framgår att musikvetenskapen hittills haft en i förhållande till andra länder i hög grad missgynnad ställning i Sverige. För att tillgodose denna viktiga sida av humanistisk vetenskap och mänsklig kultur har universitetet vid upprepade tillfällen framställt krav på en fast lärarbefattning i musikvetenskap. Genom docenten C. A. Mobergs energiska, insiktsfulla och oegennyttiga arbete under ett par decennier har ämnet såsom ovan visats blivit en oundgänglig del av den humanistiska forskningen och undervisningen vid universitetet. Sektionen anser det vara ett av sina angelägnaste önskemål, att den lucka i den humanistiska vetenskapsbyggnaden som frånvaron av en professur i musikvetenskap innebär nu utan dröjsmål blir fylld. Sektionen kan av erfarenhet betyga att viktiga problem inom olika kunskapsområden icke kunnat angripas på grund av denna brist. Sektionen anser vidare, att den musikaliska allmänbildningens beklagligt låga nivå i vårt land i väsentlig mån beror på avsaknad av vetenskapligt organiserad musikforskning. En professur i musikvetenskap har alltså även en stor och viktig folkuppfostrande betydelse.

Sektionen får alltså hemställa, att konsistoriet i sina *petita* måtte upptaga framställning om inrättandet av en ordinarie professur i musikvetenskap vid Uppsala universitet från och med den 1 juli 1945. Benämningen

musikhistoria med musikteori bör såsom för snäv icke komma ifråga vid professurens namngivning. Sektionen vill samtidigt framhålla, att den i närvarande stund kan få en innehavare till professuren ifråga med internationellt erkänd hög kompetens.»

Konsistoriet nöjde sig vid sin behandling av ärendet (den 10 juni 1944) med att upprepa sin tidigare framställning om en biträdande lärarbefattning i musikvetenskap. Universitetskanslern upptog emellertid inte konsistoriets förslag i detta hänseende och detta av följande skäl: »Då jag för egen del flera gånger tillstyrkt anslag till en dylik biträdande lärarbefattning, skulle jag uppenbarligen med tillfredsställelse hälsa ett beslut av statsmakterna om beviljande av ett sådant anslag. Därigenom skulle reservfonden befrias från den belastning, som det nu utgående arvodet till docenten Moberg utgör. Emellertid har humanistiska sektionen . . . ansett tiden vara inne för upprättande av en professur i ämnet musikvetenskap. Beviljandet av ett statsanslag till en biträdande lärare i ämnet skulle sannolikt betyda ett uppskjutande för många år av frågan om en professur i musikvetenskap. Då jag anser starka skäl tala för att en professur snarast inrättas, vill jag icke nu upptaga konsistoriets förslag om anslag till en biträdande lärarbefattning.» I den proposition som framlagts angående anslaget till avlöningar vid Uppsala universitet för budgetåret 1945/46 saknas även förslag om professur i musikvetenskap.

De skäl, som anföras i humanistiska sektionens skrivelse och som ytterligare understrukt genom universitetskanslerns angivna yttrande och genom det uttalande av honom, som finnes å s. 142 i åttonde huvudtiteln av årets statsverksproposition, synas emellertid vara av den vikt, att frågan om inrättande av en professur i musikvetenskap bör motionsledes underställas riksdagens prövning. Att musikvetenskapen liksom t. ex. konsthistorien, som har fem professorer inom landet, bör företrädas av professur, står utom diskussion. Det kan icke vara riktigt att frågan om en sådan professur skjutes till en oviss framtid, under det att undervisning och examination till samma omfång som en professors upprätthålles genom anslag, som visserligen höjts men dock fortfarande är lågt. Elevantalet har — trots alla ogynnsamma förhållanden, som måste verka återhållande på sådana studier — fortsatt att stiga: med ett 50-tal studerande på alla stadier tillhör ämnet de medelstora vid universitetet. Ett ämne med så stort elevantal bör icke dömas till ett provisoriums ovisshet och förvägras den statliga omvårdnad, det har rätt att kräva.

Härtill kommer även hänsyn till den person, som nu faktiskt utövar professorsverksamhet i musikvetenskap vid universitetet. Då humanistiska sektionen säger, att den kan till professuren få en innehavare med erkänt hög kompetens, syftar den uppenbarligen på docenten Moberg. Om Mobergs arbeten föreligga de mest ampla vitsord från flera fackmän. (Se bil.) Vid snart fyllda 49 år och efter en sjuttonårig verksamhet vid universitetet mot

svag ersättning och utan garanterad pension bör docenten Moberg i varje fall få tillfälle att tävla om en professur. Ej heller på vetenskapens område bör man låta ett extraordinariesystem fortsätta alltför länge, under alla förhållanden ej så länge, att den enskilde extraordinarien hinner passera halvsekelgränsen.

På grund av vad nu anförts hemställas,

att riksdagen ville besluta upprättandet av en professur i musikvetenskap vid universitetet i Uppsala från den 1 juli 1945.

Å. Holmbäck.

Bilagor.

1. Professor Dr. Erik Abrahamsen

7 Marts 1939:

I Skrivelser af Febr. og Marts d. Aar har det filosofiske Fakultet ved det kgl. Universitet i Uppsala gjort mig den Ære at bede mig om en Udtalelse om, hvorvidt Docent C. A. Moberg opfylder Betingelserne for at modtage Forskerstipendium.

Under Henvisning til denne Opfordring skal jeg udtale, at jeg efter mit Kendskab til Carl-Allan Mobergs Arbejder mener mig berettiget til at anbefale, at Docent Moberg modtager et saadant Stipendium. Jeg kender alle Docent Mobergs Afhandlinger, saavel som hans Bog om Musikkens Historie. De bærer alle Vidne om betydelig historisk Indsigt og stor Fremstillingsevne. Af særlig Værdi synes mig især Docent Mobergs Undersøgelser over svensk middelalderlig Musik og Musikforhold og deres Videreudvikling under Reformationstiden. I disse Arbejder behandler Docent Moberg centrale Emner indenfor svensk Musikhistorie. Det vilde være af megen Værdi for nordisk Musikforskning, om Docent Moberg blev saaledes stillet, at han var i Stand til at arbejde videre paa Undersøgelser over svensk Musik, ikke mindst hvis han fik Lejlighed til stilistiske Undersøgelser over senere svensk Tonekunst og dens Forhold til udenlandske Strømninger.

Ved sin Bog om »Tonkonstens Historia i Västerlandet» har Docent Moberg vist ypperlige Evner for Overblik og Koncentration i Fremstillingen; ved sine Detailarbejder om svensk Musik har han lagt lige saa ypperlige Evner for Dagen med Hensyn til videnskabelig Detailforskning. Jeg kan saaledes udtale som min Overbevisning, at Docent Moberg er i Besiddelse af alle Betingelser for at kunne modtage et Forskerstipendium og udnytte det til Ære for svensk Musikforskning.

2. Professor Otto Andersson, Åbo:

Sedan humanistiska sektionen hos mig anhållit om yttrande, huruvida och i vad mån docenten i musikhistoria med musikteori C. A. Moberg, som föreslagits till erhållandet av ett forskarstipendium vid Uppsala universitet, uppfyller stadgade villkor för behörighet till sådant stipendium, har jag härmed äran anföra följande.

I kungl. brevet av den 8 april 1927, § 2, stadgas, att den docent är behörig att erhålla forskarstipendium, »som genom utgivna skrifter ådagalagt utmärkt forskarbegåvning och intager en verkligt framstående ställning inom sin vetenskap».

Enär yttrandet angående behörigheten enligt nyssnämnda brev (§ 5) bör vara kort, behöver jag icke ägna docenten Mobergs utgivna skrifter någon ingående granskning. Jag har lätt att avstå från en sådan granskning i föreliggande fall, emedan jag redan genom bekantskapen med hans tidigare skrifter fått det bestämda intrycket, att de härröra från en utmärkt forskarbegåvning. Och detta intryck har blivit ytterligare befast genom de talrika publikationer han utgivit under den tid han verkat som docent vid Uppsala universitet.

Det är inte endast en brinnande forskarhåg och en sällsynt flit som får sin avspeglning i dessa skrifter. De ådagalägga fastmer en övertygande grundlighet i behandlingen av källorna, kritisk skärpa och säkerhet i omdömet. Jag har i ett tidigare utlåtande om docenten Moberg framhållit, att jag icke i fråga om varje enskildhet kan helt ansluta mig till hans åsikt. Men detta innebär ingen avprutning i min uppfattning om hans forskarbegåvning. Det kan hellre räknas en forskare till förtjänst, att han genom djärva problemställningar och självständighet i lösningar väcker stimulerande och fruktbarande meningsutbyte.

Det andra kravet för behörighet att erhålla forskarstipendium, nämligen att den föreslagna intager »en verkligt framstående ställning inom sin vetenskap», uppfyller docenten Moberg i fullaste mått. Någon grundad anledning till tvekan angående denna ställning finnes icke enligt min mening. Musikvetenskapen är ung i Norden. Docenten Moberg har på ett hedrande sätt bidragit till att föra den framåt och hävda dess ställning vid sidan av andra humanistiska vetenskaper. Med hänsyn till kravets art kan någon måhända begära en allmänare värdesättning. Jag kan därtill anföra, att min uppfattning delas av vidsträckt forskarkretsar utom Sverige.

3. *Professor Erik Abrahamsen*

18 juni 1942:

Af Docent Moberg kender jeg følgende Arbejder: Om flerstämmig Musik i Sverige under Medeltiden, 1928; Über die schwedischen Sequenzen, 1927; En svensk Johannes-Passion från Stormaktstiden, 1941. Desuden den populære Fremstilling af Tonekunstens Historie, 1935, — hvorimod jeg er uden Kendskab til samme Författers Harmonilære (med S. E. Svensson, 1935) og hans Kyrkomusikens Historia 1932.

Jeg kan om disse Værker — i Samklang med hvad jeg tidligere har udtalt — erklære, at de vidner om sin Forfatters framragende Forskerbegavelse, og at de har givet Docent Moberg en fremstaaende Position i nordisk Musikhistorieskrivning. Jeg kan paa det varmeste anbefale, at Docent Moberg tildeles det omtalte Forskerstipendium.

4. *Professor Otto Andersson*

30 juni 1942:

Redan då docent Moberg första gången föreslogs till erhållande av docentstipendium, gav jag i mitt utlåtande uttryck åt min höga uppskattning av hans framstående begåvning och värdet av hans vetenskapliga arbeten. I det för tre år sedan begärda yttrandet angående behörighet för samma forskarstipendium, som det nu ledigblivande, ett yttrande, till vilket jag här ber att

få hänvisa, sade jag, att en granskning av docenten Mobergs skrifter kvarlämnar det bestämda intrycket av en »utmärkt forskarbegåvning» samt att de ådagalägga en »övertygande grundlighet i behandlingen av källorna, kritisk skärpa och säkerhet i omdömet». Jag sade jämväl då, att docenten Moberg i fullaste mått fyller kravet på att anses intaga »en verkligt framstående ställning inom sin vetenskap» och att han »på ett hedrande sätt bidragit till att föra den framåt och hävda dess ställning vid sidan av andra humanistiska vetenskaper.»

Jag kan med så mycket större skäl hänvisa till dessa uttalanden som fastställandet av en forskares begåvning kan anses gälla en gång för alla. Docenten Moberg har ock genom sina senare verk visat mera framstående och mogna prov på sin forskarbegåvning och därjämte ytterligare hävdad den verkligt framstående ställning han intager ej blott inom nordisk musikvetenskap utan inom samtida europeisk.

5. *Professor Otto Andersson*

den 7 oktober 1942:

Docenten Mobergs arbeten tillhöra det förnämsta som utgivits inom nordisk musikforskning och åtnjuta gott internationellt anseende. Så länge en lärostol i musikvetenskap saknas i Sverige är det enligt min mening synnerligen angeläget, att docenten Moberg med stöd av ett stipendium beredes möjlighet att ostörd av ekonomiska bekymmer fortsätta sin vetenskapliga forskning och undervisning.

6. *Den schweiziske musikhistorikern, Professor Jacques Handschin vid universitet i Basel, 1942:*

Min kollega C. A. Mobergs arbeten har sedan lång tid varit föremål för min beundran. Hans dissertation om sekvensen i svensk tradition är lika betydande ur innehållssynpunkt som vägvisande i metodiskt hänseende. — — — De därpå följande arbetena av C. A. Moberg äro visserligen till stor del skrivna på svenska, vilket försvårar tillgodogörandet av dem. Dock har jag delvis låtit översätta dem åt mig respektive själv arbetat mig in i svenska språket något, eftersom de äro av grundläggande betydelse för några av de områden som jag sysslar med. Och jag är övertygad om, att det har gått på samma sätt för kollegor på andra områden, där likaledes arbeten av C. A. Moberg föreligga. På grundval härav, liksom med hänsyn till de mig bekanta arbetena av C. A. Moberg, som publicerats på tyska eller franska, framstår bilden av en omfattande, förvånansvärt mångsidig forskningsverksamhet. I särskild grad väcker det min beundran, huru C. A. Moberg förmår att behandla varje ämne han griper sig an ej endast fackmässigt uttömmande utan också — alltefter forskningsföremålets art — på olikartat sätt. Är det fråga om varianterna till de i folkets mun »sönderjungna» koralerna användas tonpsykologiens stränga metoder, — gäller det kyrklig musik ställer Moberg den på det enda rätta sättet i kyrko- och liturghistoriens ram, — sina studier om Stormaktstidens musik sätter han på ett anmärkningsvärt sätt in i kulturhistoriska och sociologiska sammanhang, och hans arbete om Sfärernas harmoni är samtidigt ett viktigt bidrag till filosofiens och tänkandets historia. Det synes mig närapå ofattligt, att en personlighet med en dylik aktionsradie ännu inte i sitt land har försatts i det tillstånd av verksamhetsmöjlighet som t. ex. en statsmässig professur vid ett universitet erbjuder. —